

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Zopet se je začel državni zbor na Dunaji. Zbornici poslancev je bilo 10. dne t. m. na znanje dano, da je Njih Veličanstvo sprejelo adreso (pismo) zborničino. Kmali pridejo važni predlogi na vrsto, in zbornica, ki je veliko govorila o adresi, bo imela priliko, zdaj djansko spričati resnico svojih besed. Naj povemo, kolikšno je zdaj število poslancev. Po februarškem štatutu bi jih moralo biti v vsem skupaj 343, pa jih je zdaj le 204, in sicer iz Českega 44, 5 iz Dalmacije, 31 iz Galicije, 18 iz doljne Avstrije, 10 iz gornje Avstrije, 3 iz Solnograškega, 12 iz Štajarskega, 4 iz Koroškega, 6 iz Kranjskega, 5 iz Bukovine, 26 iz Erdelje, 18 iz Moravskega, 6 iz Šlezkega, 8 iz Tirolskega in po 2 iz Istre, Goriškega, Trsta in Vorarlberga. Nobenega ni iz Ogerskega, Hrvaškega, Slavonije in iz Beneškega, ktere dežele bi imele poslati 114 poslancev, pa dozdej nočejo. Iz Českega jih manjka 10, iz Moravskega 4, iz Galicije 8, iz Štajarskega, Koroškega in Tirolskega po 1. Med 204 poslanci je 63 cesarskih uradnikov, advokatov 23, notarjev 6, grajšakov, kmetov, fabrikantov, zdravnikov in privatnikov skupaj 84, duhovnov 19, vojakov 4. — „Kamerad“ piše, da se naša armada na Laškem ne bo zmanjšala; laški vladi — pravi — ni upati drugač kakor z orožjem v roci. Iz Turina se sicer piše, da bo ondašnja vlada armadine stroške za letošnje leto znižala za 39 milijonov in 837.198 lir; al ta novica se nič kaj ne vjema z novoletnico kralja laškega, ki je rekel, da se nadja, da bo „zvezda laška“ jim letos zasvetila. — Konjiki avstrijske armade dobijo zopet novo opravo. — Konec preteklega leta je bilo med ljudmi bankovcev 36.361 po 1000 gold., 986.120 po 100 gold., 11 milijonov in 65.565 po 10 gold., 13 milijonov in 48.867 po 5 gold., 62 milijonov in 35.699 pa po goldinarji. — Šafařikova doprsna podoba, iz prečistega kararskega marmora po podobarju Pile-u izdelana, 25 palcev visoka in čez prsi 15 palcev široka, je zdaj dodelana. Mili obraz slavnega moža je, kakor da bi živel. Slika ta pride v vseučilišče praško. To je prvi učeni Slovan, ki ga sama vlada tako časti, da je dala napraviti dragoceno podobo. — Nasproti temu pa se drzne eden tistih časnikov, ki dobivajo podpore iz „dispositionsfonda“ in to je tista glasovita „Oestr. Zeit.“, ki ima za Slovane le psovke, napasti moža enake veljave, slavnega Palackega, da ga imenuje „gemeinschädliches Individuum“! V kakošno mlako je že zabredlo dunajsko časnikarstvo! — Najvažnejše dve stvari, ktere gugate zdaj politični svet, ste okrožno pismo (enciklika) sv. očeta, in prusko-avstrijske razmere do Šlesvik-Holštajna. Ne menimo se zato, kar pisarijo časniki o okrožnici papeževi, ki vsak po svoje razmatrujejo pismo; nam je le bolj mar za to, kaj menijo različne vlade o njem, ker to daje pismu imenitnost, kakošne ni kmali imela kaka stvar na svetu. Da cesarju Napoleonu nikakor ni po volji papeževo pismo, kaže najbolj to, da isti dan (24. dec.), ko je zagledala okrožnica v Rimu beli dan, je cesar Napoleon svojega žlahtnika princa Napoleona, ki je zet kralja laškega in najhujši zopernik posvetne oblasti papeževe, izvolil za podpredsednika skrivnega svojega svetovavstva. Francozi mislijo, da zdaj utegne nastopiti „samostojnost francozke (galikanske) cerkve“, ki so jo sklenili škofje francozki l. 1682 pod kraljem Ludevikom XIV., po kterih je vladar francozki v svetnih zadevah popolnoma neodvisen od papeža, ki podložnikov francozkih nikoli ne more oprostiti pokorščine do vladarja, in da papeževa oblast se more

vršiti le po pravilih in navadah, ktere veljajo na Francozskem. Kako bo tedaj zdaj pritiskal cesar Napoleon na škofje francozke, in kaj bojo ti počeli, bo kazala prihodnost. Liberalne stranke pa Napoleon tudi o tej zadevi ne bo dobil na svojo stran, ki bode le hujskala razprtje, da si sama svojo pogačo peče. — Vladni dunajski časnik „Wien. Ztg.“ pravi, „da se ne spušča v presojevanje papeževega pisma, ker vlada zdaj nima vzroka za to; to pa se more reči, da oklic papežev ne bo premenil avstrijskih postav in naprav.“ — Kaj kuha pruska vlada o šlesvik-holšteinskih zadevah, je še skrito pred svetom, in čeravno nekteri časniki trdijo, da ste si pruska in avstrijska vlada v vsem edini, vendar trdijo drugi, da ni tako.

Denarni zapisnik Maticini.

(Dalje.)

Prenesek iz 1. lista „Novic“	8169 gold. 84 kr.
Gospod Hrašovec Fr., c. k. okrajni predstojnik v Sovodnju na Koroškem, kot ustanov.	10 „ — „
„ Rozman Janez, ravnatelj mestne šole pri sv. Jakobu v Ljubljani, kot ustanovnik	10 „ — „
„ Milic Rud., tiskar v Ljubljani, kot ustanovnik, dodá še	8 „ — „
„ Mencinger Lovro, duh. pomočnik v Preserji, za letni don.	2 „ — „
„ Žimnic Dragotin, inženir v Cibini na Erdeljskem, za let. don.	2 „ — „
„ Vidmar Jan., župnik na Dobrovi, z. l. d.	2 „ — „
„ Kajdiž Tom., kaplan na Dobravi, z. l. d.	2 „ — „
Dva uda samostana koroškega v Št. Pavlu za letni donesek po 2 gold., skupaj . . .	4 „ — „
Gospod Šutej Matija, fajm. v Črnomlji, za l. d.	2 „ — „
Po gosp. dr. Srncu so poslali sledeči:	
Gospod Žnidarič Anton, gimnazijalni profesor v Mariboru, za letni donesek	2 „ — „
„ Rupnik Janez, trgovec v Mariboru, kot ustanovnik	10 „ — „
„ Dr. Srebre Guido, advokatni koncipist v Mariboru, dodá kot ustanovnik še	2 „ — „
„ Šuman Jožef, gimnazijalni profesor v Mariboru, dodá kot ustanovnik še . . .	1 „ — „
„ Murko Anton, dekan v Hočah, kot ustanovnik	10 „ — „
„ Šinko Božidar, profesor bogoslovja v Mariboru, dodá kot ustanovnik . . .	5 „ — „
„ Bohinec Jakob, profesor bogoslovja v Mariboru, kot ustanovnik	10 „ — „
„ Remschmidt Ferdinand, posestnik v Mariboru, za letni donesek	2 „ — „
„ Srebre Juri, zdravnik v Marib., z. l. d.	2 „ — „
„ dr. Duchatsch Ferdinand, advokatni vajenec, za letni donesek	2 „ — „
„ Hrg Lovre, župn. v Lembahu, za l. d.	2 „ — „
„ Kolarič Jože, kapl. v Kostrivn., „ „	2 „ — „
„ Flek Jože, kaplan v „ „	2 „ — „
„ Kandut Krištof, korvikari, „ „	2 „ — „
Slavna čitavnica v Ajdovščini kot nesmrtni ud	20 „ — „

Skupaj 8285 gold. 94 kr.

(Dalje prihodnjič. *)

V Ljubljani 26. decembra 1864.

Dr. Jer. Zupanec.

*) Marljivi gospod blagajnik nas rad pokrega, da ne natisnemo vselej vseh doneskov, kakor nam jih pismeno naznanja, češ, da utegnejo pristopniki se bati, da blagajnik ni prejel denarja. Ker „Novicam“ vsakrat prostora zmanjkuje, res ne moremo cele strani napolniti z darovi, in da novi pristopniki niso zategadel v skrbi, tolaži nas dodana beseda „Dal. prih.“ Da le domoljubi pridno pristopajo in „Novice“ vsakrat prinesó 15 do 20 novih družbenikov, dobimo jih jezero leto in dan na novo, in na trdnih nogah je kmali „Matica“ ljuba. Vr.

Kursi na Dunaji 10. januarja.

5 % metaliki 72 fl. 70 kr.

Ažijo srebra 14 fl. 25 kr.

Narodno posojilo 80 fl. 75 kr.

Cekini 5 fl. 47 kr.